

Atopiskt eksem

Bakgrund & symtom

Atopiskt eksem är en kronisk inflammatorisk hudsjukdom med en dysfunktionell hudbarriär som drabbar 20-25% av alla barn och 5-10% av vuxna. Utseende och lokalisation kan variera med åldern och det finns tre faser: spädbarn (0-2 år), barn (2-12 år), samt 12 år-vuxen ålder.

Cirka 75% har milda symtom, 5-10% svåra.

Symtomen inkluderar:

- torr och kliande hud
- rodnad
- sprucken eller vätskande hud
- infektioner
- sömnstörningar
- irritabilitet
- koncentrationssvårigheter

Rivningar pga klåda kan skada hudbarriären.

Triggers

Triggers är faktorer som kan orsaka utbrott av eksem. Dessa kan delas in i icke-allergiska och allergiska triggers.

Icke-allergiska:

- torr eller kall luft
- stress
- vattenkontakt
- infektioner
- vissa material (t.ex. ylle)
- mekanisk retning
- irriterande mat (t.ex. citrusfrukt)
- tvål
- brist på fukt i huden

Allergiska:

- födoämnen
- pollen
- hudburna svampar och bakterier
- kontaktallergier (överkänslighet för t.ex. parfym)
- lokalbehandlingsmedel (t.ex. naturläkemedel)

Livskvalitet

Atopiskt eksem kan påverka livskvaliteten negativt - i nivå med diabetes, kronisk njursjukdom eller cystisk fibros. Enligt WHO ligger atopiskt eksem på plats tio i sjukdomsörda för icke-dödliga sjukdomar.

Vården för atopiskt eksem ger samhället stora kostnader varje år och i Sverige är det skillnad i kunskapsnivå och vårdkvalitet mellan regionerna.

Atopiskt eksem är en synlig sjukdom som påverkar utseendet, vilket kan göra att vissa undviker skola, arbete och sociala sammanhang. Flera studier har även visat en samsjuklighet med depression och självmord.

Behandling

Grundläggande behandling för atopiskt eksem utgörs av daglig smörjning med mjukgörande för att stärka hudbarriären. Vid uppblösning av ett eksem kan inflammatorisk behandling ges, t.ex. i form av kortison.

Den som har svårare symtom kan behöva lägga till ljusbehandling eller systemiska, immunhämmande preparat (biologisk behandling eller syntetiska molekyler) i form av injektioner eller tabletter.

Svåra fall kan även kräva sjukhusinläggning.

För mer information - se behandlingstrappan på atopikerna.se.

